

Stockholm, 16 februari 2023

Remissvar till Näringsdepartementet

n.dl@regeringskansliet.se

Diarienummer N2022/01705

Friska djur behöver inte antibiotika – bättre verkan genom internationell påverkan

Sweden Food Arena tackar för möjligheten att få kommentera utredningen ”Friska djur behöver inte antibiotika – bättre verkan genom internationell påverkan”.

Sammanfattning

Sweden Food Arena stödjer förslaget på ett nytt exportinitiativ ”Healthy Animals – Healthy Business” där Arenan kan ingå som en representant för näringen i ett samlande nav. Vårt bidrag i sådan konstellation är att säkra ökade innovationsaktiviteter inom prioriterade områden med stor exportpotential, att initiera FoU-satsningar inom dessa och att inspirera näringen till ökade innovationssatsningar och högre deltagande i olika FoU-projekt.

För att på ett framgångsrikt sätt stärka satsningen understryker vi vikten av att det behövs ökade och långsiktiga satsningar inom innovation och forskning riktad mot livsmedelskedjan.

Viktigt medskick är att en exportsatsning även behöver kompletteras med en stödjande kunskapsinfrastruktur för hela värdekedjan, inte enbart primärproduktionen, samt ett modernt innovationssystem i världsklass som möjliggör ökad kunskapsdelning och kunskapspridning, innovation, växande företag och export.

Sweden Food Arenas utgångspunkter

Livsmedelskedjan är idag en kärnsektor i svensk ekonomi, den sysselsätter cirka 400 000 personer och bidrar med ett förädlingsvärde på cirka 200 miljarder kronor. Neringen har potential att bli 20-talets nya innovativa tillväxtmotor i svensk ekonomi och kan med ökade satsningar på innovation visa vägen för en hållbar grön omställning. Livsmedelskedjan har dessutom potential att driva utvecklingen i kringliggande näringar, såsom utrustning, digitalisering, energi, stallbyggnation, inom tjänstesektorn etcetera. Genom att investera i innovation och forskning i livsmedelskedjan kan näringslivet öka takten, utveckla och implementera fler hållbara lösningar och produkter för en nationell och internationell marknad. Samtidigt skapas jobb, en ökad exportpotential, ökad välfärd, ökad försörjningsförmåga – och utveckling av god mat och dryck.

Sverige har stort kunnande inom låg antibiotikaanvändning som grundar sig i god djurvälstånd och värnande om djurhälsa. Under årtionden har både kunskap, produkter och tjänster utvecklats inom området som har stor internationell exportpotential. Det är dags att kapitalisera på detta.

Sweden Food Arenas roll

Sweden Food Arena är en nationell arena där aktörer från hela livsmedelskedjan samverkar kring innovation och forskning för en innovativ, hållbar och konkurrenskraftig livsmedelssektor. Arenan är ett resultat av regeringens Livsmedelsstrategi vars syfte är att öka produktionen, bidra till en konkurrenskraftig livsmedelskedja samt öka sysselsättningen, exporten, innovationskraften och lönsamheten samtidigt som relevanta miljömål nås.

Arenan har samlat näringsens gemensamma innovations- och forskningsbehov i en ”Innovations- och forskningsagenda”¹. Utifrån denna gör vi årliga prioriteringar som vi presenterar för både politik och offentliga finansiärer av innovation och forskning med ambitionen att skapa sammanhängande insatser som stärker hela värdekedjan. Under 2023 kommer Arenan att presentera en kartläggning av innovations- och forskningsbehov i animalievärdekedjan, detta som ett komplement till kartläggningarna inom värdekedjorna växtbaserat och sjömat². Med dessa kartläggningar och analyser som grund, kan vi bidra med ett kunskapsunderlag för att säkerställa att finansiering av innovation sker inom sektorer med störst näringsintresse, potential och innovationshöjd.

Ökade satsningar på innovation och forskning

Enligt utredningen utgjorde under perioden 2015 – 2021 motsvarande 22 procent av forskningsprojekten djur/livsmedel men dessa erhöll 17 procent av medlen. ”Detta stöder den bild som utredningen tidigare har fått att forskningsprojekten inom djur/livsmedel tenderar att ha en lägre finansiering per projekt jämfört med humansidan eller forskning som är sektorsöverskridande. Detta antyder att sådan projektfinansiering är mer kortsiktig” (sidan 144).

Sweden Food Arena bekräftar denna bild och understryker behovet av ökade, riktade och långsiktiga forskningssatsningar och innovationssatsningar som stärker hela livsmedelskedjan.

För att omsätta kunskap till nytta och ekonomiskt värde, efterfrågas även ett modernt innovationssystem som stärker näringen och maximerar nyttan av offentliga medel.

Sweden Food Arena genomförde under vintern 21/22 en förstudie³ som ger förslag på hur de tre första byggstenarna i utvecklingen av ett modernt innovationssystem ska utformas för att möta behoven hos varje unikt företag i livsmedelskedjan, oavsett bransch, storlek eller geografi:

- A. Satsning på nationell myndighetssamverkan kring forskning och innovation**
- B. Ökat nyttiggörande av forskningsresultat i livsmedelskedjans företag – Kunskapspyramiden**
- C. Satsning på regionalt innovationsstöd genom samordning mellan nationella och regionala aktörer**

Förslaget syftar till att utveckla ett sammankopplat innovationssystem med fokus på livsmedelskedjan och företagens innovationsutveckling, förmågor och behov. Målet är ökad innovationstakt, innovationshöjd samt utveckling av fler innovationer för ökad produktion, konkurrenskraft och hållbar omställning.

Med en långsiktig satsning på förslagen A – C enligt ovan, kombinerat med en ökad satsning på forskning och innovation till livsmedelssektorn uppnås flera fördelar. Nyttiggörandet av kunskap ökar, innovationsförmågor och konkurrenskraft stärks, systemet uppnår ett effektivt nyttjande av skattemedel. Genom att stimulera innovation i värdekedjor skapas bättre förutsättningar för att tillsammans lösa större samhällsutmaningar och bidra till en hållbar omställning, nationellt och internationellt. Därmed stärks även Sveriges position som innovativ kunskapsledare inom hållbar livsmedelsproduktion och vår förmåga att kapitalisera på detta stärks.

Stockholm, februari 2023

Marie Gidlund
Verksamhetsledare, Sweden Food Arena

¹ [Sweden-Food-Arena innovations-och-forskningsagenda digital slutlig.pdf \(swedenfoodarena.se\)](#)

² [Sweden Food Arena - Om arenan](#)

³ [Förstudie Ett-modernt-innovationssystem-1.pdf \(swedenfoodarena.se\)](#)